

160
INDO-CHINOIS

137

Tirage 2.835 exemplaires

DEPOT LEGAL
• INDOCHINE •

Nº 22476

理真燈亮

Lời Chúa là ánh sáng cho đường lối tôi

NGON ĐẸN
CHỖN-LÝ

Giá 5 xu

M. G. C. B.
22/12/36

NGỌN ĐÈN CHƠN-LÝ

KEON BEN CHOY

NGỌN ĐÈN CHƠN-LÝ

Sách này chỉ riêng cho
người nào làm bạn với
chơn-lý

Đức Chúa Jêsus phán :
«Ai thuộc về chơn-lý
thì nghe tiếng Ta.»

NHÀ IN HỘI TIN-LÀNH ĐÔNG-PHÁP

— HÀ-NỘI —

1936

160 Fnoloch.
137

Lời cầu-nguyện

Kính lạy Đấng Tối-Cao Tối-Đại, là Đức Chúa Trời thật của thế-giới nhơn-vật! Xin Chúa mở trí chúng tôi trong khi xem sách này, hầu cho chúng tôi được đi «đường hẹp, là đường dẫn đến chốn vĩnh-sanh.» Lại xin giữ chơn chúng tôi đi đường cho khỏi «sự mê-tham của xác-thịt, mê-tham của mắt, và sự kiêu-ngạo của đời.»

Nài-xin Đức Chúa Trời ban Đấng Chơn-thật, là Đức Thánh-Linh, để dẫn-đem chúng tôi trong mọi sự chơn-thật, vì như sự sáng đuổi sự tối, cũng vậy, sự chơn-thật đuổi sự sai-lầm. Nài-xin Chúa dạy-dỗ chúng tôi lẽ thật thấy trong Kinh-Thánh của Ngài, hầu cho chúng tôi bỏ sự sai-lầm, là lời truyền-khẩu vô-ích của người ta.

Lạy Đấng làm nguồn sanh-mạng! Chúng tôi «nhờ Ngài mà sống, mà động, mà có,» xin cho chúng tôi được hưởng sự vĩnh-sanh, là sự sống hưởng được chẳng phải bởi việc làm, nhưng chỉ nhờ công-nghiệp Đức Chúa Jêsus-Christ, là Chúa Cứu-Thế đã chịu chết vì tội-lỗi loài người.

Nên chúng tôi mở lòng ra, xin Đức Chúa Cha đem sự yêu-thương vào, cũng như bông hoa nở ra để mặt trời đưa khí ấm và ánh sáng vào vậy. Tạ ơn Đức Chúa Trời, vì như thái-dương chiếu muôn vật cách nhưng-không, cũng một thể ấy, sự cứu-rỗi ban cho những người nào bằng lòng nhận lấy, không đòi tiền, không đòi giá.

Chúng tôi nhờ Ngài nhậm lời cầu-xin này, vì biết rằng Ngài vẫn thường ban ơn cho những kẻ lấy lòng sốt-sắng thật-thà, chỉ nhờ công-lao Đấng Giải-hòa, là Đức Chúa Jêsus, mà cầu-nguyện.
—A-men!

TIÊU-DẪN

Khi sắp đi đường, thì trước hết lo gì? Chắc ai cũng đáp rằng: «Phải định phương-hướng, theo đường tốt và ngay-thẳng.» Khi nhận lấy tiền-bạc, thì có nên như người mù không tra-kiểm chẳng? Chắc ai cũng trả lời rằng: «Chẳng nên; phải đếm cho biết đủ thiếu cùng thử cho biết thật giả.» Ấy là việc thường, ai nấy đều quen làm cẩn-thận như vậy. Còn về sự rất hệ-trọng cho đời người là sự tin đạo, sự rỗi linh-hồn, thì có ai làm cẩn-thận như vậy không? Xin ai nấy hãy lấy lời hỏi ấy làm quan-hệ, dùng trí-khôn tra-xét, để định phương-hướng cho đường mình đi cả đời, và thử sự mình tin là thật hay giả như thử tiền-bạc vậy.

Đức Chúa Jêsus có phán rằng: «Nếu người nào được cả thiên-hạ mà mất linh-hồn mình, thì có ích gì?» Vậy, việc tìm-kiếm sự chơn-thật về phần linh-hồn trong đời này và đời sau là hệ-trọng biết bao! Xin đọc-giả đến cùng Đức Chúa Jêsus, là Đấng phán rằng: «Ta là đường đi, lẽ thật, và sự sống,» mà suy-xét các lời Chúa đã phán. Vậy mới có thể tìm được các lẽ phải về phần linh-hồn để được rỗi.

Khi chúng tôi giảng đạo Tin-Lành, thường có người hỏi về Thánh-giáo xưa nay duyên-cách thế nào, và có phân ra chơn ngụy chẳng? Mỗi khi gặp câu hỏi đó thì chúng tôi vui-mừng mà trả lời, vì biết những người ấy có ý tìm-tòi sự chơn-thật. Nay chúng tôi đem ít nhiều câu giải nghĩa đó và lấy thêm tài-liệu trong sách «*Que dit le Christ*» bằng chữ Pháp của ông Mục-sư Marsault (Lyon,

France), mà chép thành quyển này, để giúp cho những người cầu đạo. Chúng tôi chỉ có ý biện-bạch sự sai-lầm cho chơn-lý của «Đấng soi sáng thế-gian» càng tỏ-rạng ra, chớ không phải lấy tư-ý phản-đối cùng người dị-kỷ.

Trong sách này chúng tôi chỉ dám lấy Kinh-Thánh mà làm chứng chắc về các lẽ phải, vì «cả Kinh-Thánh đều là bởi Đức Chúa Trời soi-dẫn, có ích cho sự dạy-dỗ, bẻ-trách, sửa-trị, dạy người trong sự công-bình, hầu cho người thuộc về Đức Chúa Trời được trọn-vẹn và sẵn sẵn để làm mọi việc lành.»

Chúng tôi nhơn danh Đức Chúa Jêsus-Christ, cầu-xin Đức Chúa Trời sai Đức Thánh-Linh soi sáng lòng độc-giả, hầu cho lấy đạo-lý chơn-thật làm chuẩn-đích mà phân-biệt phải trái. Xin Đức Chúa Trời cũng ban phước cho độc-giả được hiểu-biết đạo thật trong sách này, và hết lòng tin theo để được rồi linh-hồn, hưởng phước đời đời. A-men.

MỤC-LỤC

I.	ĐỜI VÀ LỜI ĐẮNG CHRIST	
	Đời Đấng Christ	9
	Lời phán Đấng Christ	10
II.	ĐẠO ĐẮNG CHRIST	
	Đấng Christ dạy về Đức Chúa Trời	15
	Đấng Christ dạy về chính mình Ngài	16
	Đấng Christ dạy về loài người	19
	Sự rỗi linh-hồn	20
	Sự rỗi là sự ban-cho nhưng-không	21
	Nhờ đức-tin được rỗi	22
	Các công-đức	23
	Chúa Thánh-Linh và việc Ngài	24
	Hội-Thánh	25
	Các lễ-phép	26
	Sự thờ-phượng	27
	Các chức-việc trong Hội-Thánh	27
	Chỉ có Đấng Christ là Đấng Giải-hòa	29
	Phần người ta trong đời vị-lai	30
	Lời yếu-lược về sự tin Chúa	31
	Sự tin-cậy Hội-Thánh	32
	Lời cầu-nguyện	32
III.	ĐẠO ĐẮNG CHRIST TRỞ NÊN THỂ NÀO	
	Lời cầu-nguyện	36
IV.	SỰ KHÔNG HIỆP ĐẠO TIN-LÀNH	
	Về sự cầu-nguyện cho người chết	37
	Về sự ăn-ở riêng trong nhà dòng	39
	Sự thờ-lạy các thánh	40

Sự thờ-lạy Đức Bà Ma-ri	42
Bà Ma-ri chẳng hề mắc nguyên-tội ?	44
Sự thờ các dấu thánh.	45
Nơi luyện tội	46
Sự ăn chay	50
Phép ân-xá	51
Chức giáo-tông	53
Sự thờ-lạy hình-tượng	58
Sự thờ cây thánh-giá.	59
Sự cấm các cổ cưới vợ	60
Phép xưng tội với các cổ	61
Phép Minh Thánh Đức Chúa Jêsus	64
Chuỗi tràng hạt	68
Các lễ-phép	68
Việc mới-lạ khác	71
Lời tóm-tắt	72
Lời cầu-nguyện	74
V. LẠI NÓI VỀ ĐẠO TIN-LÀNH	
Lời cầu-nguyện	79

ĐOẠN THỨ NHẤT

ĐỜI VÀ LỜI Đấng CHRIST

Đời Đấng Christ

Mọi sự về Đấng Christ, như thân-thể, nhơn-cách và đạo-lý, mà ta có thể biết được, là chỉ nhờ Kinh-Thánh. Vậy, Đức Chúa Jêsus đáng quý-trọng bao nhiêu, Kinh-Thánh cũng đáng quý-trọng bấy nhiêu. Trong khi tra-xem Kinh-Thánh chép về Đấng Christ, lòng người ta rất cảm-động, đến nỗi phải khen rằng: «Ôi! sự cao-trọng, oai-nghi, thánh-khiết của Ngài là dường nào!» Suốt mười chín thế-kỷ sau khi Chúa giáng-sanh, người ta còn cứ thuật lại câu này: «*Chẳng hề thấy ai đã nói như Ngài,*»¹ là câu của bọn linh cảm-phục Ngài mà khen-ngợi.

Đấng Christ tự xưng mình là «*Sự sáng của thế-gian.*»² Thật vậy, những nước nào chưa có đạo Ngài thì không được văn-minh tấn-hóa, mà còn tối-tăm,—tối-tăm cả phần xác-thịt và phần linh-hồn. So-sánh đời loài người với đời Ngài, chắc đời người không xứng-đáng. *Đời trọn-lành* của Ngài sáng-suốt luôn luôn; đời người vì mắc dấu-vết tội-lỗi, hóa nên mù-mịt.

Cả cách ăn nết ở đời Ngài tỏ ra đạo-lý Ngài là trọn- vẹn. Người đời mấy hay làm theo lời mình nói, song Ngài thì giảng thế nào, làm thế ấy. Những gia-ngôn ý-hạnh của Ngài còn ghi trong các sách, tỏ ra sự thánh-sạch tốt-đẹp biết bao! Ngài khuyên người ta ăn-năn, chính Ngài không cần ăn-năn. Ngài dám thách người nghịch-thù

(1) Giảng 7 : 46. (2) Giảng 8 : 12.

rằng: Trong các người có ai bắt ta thú tội được chăng?»¹ Đòi Ngài thật hoàn-toàn; vậy học-giả phải kính-phục, mà nói rằng: «*Ngài làm mọi việc tốt-lành,*»² rất đáng làm gương, làm mẫu-mực cho đời này và đời sau.

Lời phán của Đấng Christ

Đấng Christ bởi Đức Chúa Trời mà đến, có lòng rất yêu-thương và trí rất khôn-sáng. Ngài thánh-khiết vô-tội, nên dám xưng mình rằng: «*Ta là lẽ thật.*»³ Vì cơ ấy «*Ngài dạy như là có quyền, chớ không giống các thầy thông-giáo.*»⁴ Những người đó có chức-tước, sắc-phong, bằng-chứng bởi phép-luật trong giáo-hội. Đấng Christ thì chẳng vậy, Ngài chỉ lấy quyền-phép phán-dạy, chẳng có lời phán nào là chẳng tỏ ra quyền-phép cao-cả. Không cần có bằng-cứ khác để làm chứng về lời Ngài, vì đời thánh-khiết vô-tội của Ngài là ấn Đức Chúa Trời đã đóng. Ngài chẳng bàn-luận, *chỉ phán quyết*; nên người ta phải vâng giữ các lời Ngài phán như bởi Đức Chúa Trời mà ra. «*Trời đất sẽ qua, nhưng lời ta nói chẳng bao giờ qua đi.*»⁵ Từ lúc Ngài phán câu đó cho đến bây giờ, các thế-kỷ đều làm chứng về lẽ thật ấy.

Vậy thì Đấng Christ bởi đâu mà có quyền-phép như vậy? Đáp rằng: tự-nhiên mà có, vì Ngài thật là Đức Chúa Trời. Bởi quyền-phép ấy nên đạo Ngài soi sáng cả bầu-trời, làm cho giáo-hóa của loài người trở nên như đóm lửa mất sáng trong khi đèn điện đổ lên, và như các vì sao biến đi trong khi mặt trời mọc.

Nay biết tìm đâu cho được lời phán quý-báu của Ngài? Tìm đâu cho được lẽ thật chẳng sai-lầm, mà lòng ta cần nó cũng như mắt cần ánh sáng, phổi cần không-khí? Tìm đâu cho được hưởng sự sáng-suốt, yên-ủi,

(1) Giăng 8 : 46. (2) Mác 7 : 37. (3) Giăng 14 : 6. (4) Ma-thi-ơ 7 : 29. (5) Ma-thi-ơ 24 : 35.

trông-cây, và sức-mạnh? Kinh-Thánh có chép rằng: «Người ta sống chẳng phải chỉ nhờ bánh mà thôi, song nhờ mọi lời ra từ miệng Đức Chúa Trời.»¹ Người ta có phải chồn chân mỗi gỏi đi đường xa khó-nhọc để tìm cho được lời quý-báu ấy chẳng? Chẳng cần như vậy! Lời phán của Đấng Christ thật “ở trước cửa ta, ở trong bàn tay ta,” nghĩa là ở trong Kinh-Thánh. Ngày xưa tiếng đã vang ra cho ông thánh Augustin nghe, thì bây giờ cũng có thể vang ra cho chúng ta nghe nữa, rằng: “Hãy nhận lấy mà tra-xem.”

Sao gọi là “Đạo Tin-Lành”? Hai chữ “Tin-Lành” nghĩa là tin mừng-rõ, vui-vẻ cho loài người. Đức Chúa Jêsus đã giảng-thế để đem tin về sự yêu-thương của Đức Chúa Trời, cùng cho mỗi người có tội nhờ ơn Chúa được rồi. Ấy thật là Tin-Lành! Cả đạo Ngài tóm lại được trong mấy lời Ngài khuyên-bảo rằng: «*Hãy ăn-năn và tin đạo Tin-Lành.*»²

Ngài đi rao-truyền Tin-Lành ấy trong ba năm rưỡi, biết bao những lời phán việc làm đáng truyền lại đời sau. Các sứ-đồ theo Ngài sợ di-lạc cả đi, nên mới đem *chép ra thành sách*. Những lời các sứ-đồ chép chắc là *đích-thật*, vì *chính mắt đã thấy cách cư-xử của Ngài, chính tai đã nghe lời Ngài phán-dạy, lại ăn-ở cách thiết-nghĩa cùng Ngài, đối với Ngài hết lòng kính-mến*. Hãy nghe lời một sứ-đồ kia nói rằng: «*Đều chúng tôi đã nghe, đều mắt chúng tôi đã thấy, đều chúng tôi đã ngắm và tay chúng tôi đã sờ, về Lời sự sống; thì chúng tôi lại rao-giảng cho anh em.*»³ Còn một lẽ cho tin chắc hơn nữa, là: các sứ-đồ thà bỏ sanh-mạng mình hơn từ-chối đạo. Danh-hiệu nước Pháp là ông Pascal có nói rằng: “Người ta nên tin những người chịu chém-giết vì lời mình làm chứng.”

(1) Ma-thi-ơ 4: 4. (2) Mác 1: 15. (3) I Giăng 1: 1-3.

Lại nữa, cho được bền-vững các sách Tin-Lành, thì lúc Đức Chúa Jêsus sắp lìa khỏi các sứ-đồ, Ngài có hứa rằng: «Đấng Yên-Ủi tức là Đức Thánh-Linh mà Cha sẽ nhơn danh ta sai xuống, Đấng ấy sẽ dạy-dỗ các người mọi sự, nhắc lại cho các người *nhớ* mọi điều ta đã phán cùng các người.»¹ Lời hứa ấy đã được ứng-nghiem khi Đức Thánh-Linh hiện xuống trên các sứ-đồ mà dạy cho «*mọi lẽ thật.*»² Vậy, chắc hẳn lời các sứ-đồ giảng-dạy, hoặc bởi miệng mà ra, hoặc chép trong sách Tin-Lành, chẳng qua chỉ tổ-thuật các lời của chính Chúa mình.

Bốn quyển Tin-Lành ghi-chép đời và đạo Đấng Christ, sách Công-vụ các Sứ-đồ chép việc lập Hội-Thánh và sự phát-đạt của Hội lúc ban đầu. Trong sách ấy và trong hai mươi một bức thư nối theo, cùng sách Khải-huyền toàn là lời chính các sứ-đồ dạy-dỗ. Song chỉ thuật theo và làm chứng cho lời Đấng Christ; như ông Phao-lô đã nói, các sứ-đồ «chẳng biết sự gì khác ngoài Đức Chúa Jêsus-Christ.»³

Cả bốn quyển Tin-Lành, sách Công-vụ các Sứ-đồ, hai mươi một bức thư và sách Khải-huyền hiệp thành một bộ sách gọi là «*Kinh Tân-Uớc của Đức Chúa Jêsus-Christ,*» nhứt danh: «*Kinh Tin-Lành.*» Đức Chúa Jêsus là hồn và trung-tâm bộ sách ấy. Trong đó gồm cả nguyên-chất và giáo-lý thành ra đạo Đức Chúa Jêsus.

Vả lại, bộ Kinh Tin-Lành chẳng tự ý riêng các sứ-đồ chép ra, nhưng là bởi Chúa soi-dẫn cho. Kinh ấy đã truyền đến đời nay, *không thay-đổi* gì về các phần quan-hệ, chỉ các phần nhỏ-mọn, như những bản sao bằng tay có thay-đổi ít nhiều. Dầu mười chín thế-kỷ qua rồi, còn dám nói pho sách ấy đúng như đang đời các soạn-giả. Vậy, hiện nay có lời phán *chánh-bổn* của Đấng Christ được giữ-gìn

(1) Giảng 14 : 26. (2) Giảng 16 : 13. (3) I Cô-rinh-tô 2 : 2.

lại toàn-vẹn lắm, không thêm bớt gì, vẫn y-nguyên trải qua các đời các kiếp. Trải bao cuộc tang-thương, Thánh-Kinh như cột đá giữa giòng, chẳng hề day-dộng! Loài người phải bởi đó mà tìm nguồn đạo thật của Đức Chúa Jê-sus.

Lời Đấng Christ vẫn như ánh sáng soi nơi u-ám trong thế-gian, làm cho đạo Đức Chúa Trời thêm rõ-ràng hơn nữa. Lời ông Môi-se, các tiên-tri, và các sứ-dồ đều được vững-bền chắc-chắn bởi quyền-phép của Ngài. Vì vậy, người ta phải chịu lời Ngài là rất phải, rất thật. Chúa đã phán rằng: «Kẻ nào nghe và làm theo lời ta phán đây, thì giống như một người khôn-ngoan cất nhà mình trên vầng đá.»¹ Thật vậy, ai vâng theo lời Đấng Christ phán, thì đức-tin đặt trên nền kiên-cố, không chuyển-động được. Hễ cứ vâng lời Ngài, nhờ Ngài đưa đường cho, thì trong lòng chẳng còn hồ-nghi, sầu-não, tối-tăm nữa, song le được quả-quyết, vui-mừng, sáng-láng.

Lời Ngài phán, ai dám cãi lại chẳng? Xưa nay có giáo-hoàng, linh-mục, bác-sĩ nào dám xưng mình là hơn hay là bằng Đấng Christ? Nếu có, thì chắc là người nói phạm-thương, tỏ ra mình kiêu-căng, điên-dại lắm!

Lời phán của Đấng Christ là căn-nguyên sự thật. Ai muốn biết mình nên tin gì, làm theo lẽ thật gì, phải tự hỏi rằng: «Đấng Christ phán thế nào?» Bất luận phạm-dân, dầu cho nhà đạo-đức, nhà khoa-học, hiền-lành tài-giỏi đến đâu, hễ là người thì đều mắc tội-lỗi, lời nói hay sai-lầm, không thể so-sánh được với lời phán của Đấng Christ, là Đấng «nói lời Đức Chúa Cha đã dạy Ngài.»² Có phép triết-học hay luân-lý nào tỉ với Đạo Tin-Lành được chẳng? *J. J. Rousseau* tiên-sanh đã phải xưng rằng nếu đem so với Đạo Tin-Lành, thì những sự ấy nhỏ-mọn lắm, không quan-hệ gì.

(1) Ma-thi-ơ 7 : 24. (2) Giăng 8 : 28.

Vậy, cả thiên-hạ đều phải phục rằng chỉ có Đấng Christ đáng tôn là THẦY, đáng kính là CHÚA. Già trẻ trai gái đều phải nhận lấy lời Ngài truyền-dạy làm *mức-thước cho đời*, làm *lương-tâm cho lương-tâm*. Mọi lời truyền-khẩu, thói-tục xưa nay, thấy không đáng kể vào đâu cả. Nên chúng ta phải đi đến nguồn sanh-mạng, tới cùng Đấng đã phán rằng: «Nếu người nào khát, hãy đến cùng ta mà uống.»¹ Duy Ngài có thể dẫn loài người được biết các lẽ thật để hưởng sự rỗi linh-hồn.

Lời cầu-nguyện

Lạy Đấng toàn-thiện toàn-mĩ, nhân-ái vô-cùng, là Đấng làm đầu trong ức-triệu! Chúng tôi đã cảm lòng cảm trí suy-xét về đời trọn lời lành của Chúa. Lòng cảm-động thay! đến nỗi phải xưng rằng: «Tôi sẽ ngợi-khen Chúa luôn; lời ngợi-khen Chúa sẽ ra từ miệng tôi luôn.» Nay chúng tôi muốn tra-xem đạo Chúa trong Kinh-Thánh của Ngài. Xin Chúa soi sáng lòng chúng tôi, ban Đức Thánh-Linh dẫn chúng tôi biết mọi sự chơn-thật. Chỉ nhờ danh Đức Chúa Jêsus mà khẩn-nguyện. A-men!

(1) Giảng 7: 37.

ĐOẠN THỨ HAI

ĐẠO ĐĂNG CHRIST

Đấng Christ dạy về Đức Chúa Trời

Đạo Đức Chúa Jêsus đem đến thế-gian này không phải đạo mới cả, xong nối theo đạo cũ đời xưa, là đạo Đức Chúa Trời đã bày-tỏ ra cho dân Giu-đa.

Khi cả loài người bỏ Đức Chúa Trời, phạm tội thờ-lạy hình-tượng, thì Chúa đã chọn một dân làm dân riêng, để giữ đạo Ngài và dạy dân các nước. Dân riêng ấy là dân Y-sơ-ra-ên (Giu-đa), dòng-dõi ông Áp-ra-ham. Đức Chúa Trời cũng dùng các tiên-tri và các thánh để phán-truyền lời Ngài dạy mà chép trong pho sách gọi là Cựu-Uớc Thánh-Kinh. Đức Chúa Jêsus, lúc phán cùng dân Giu-đa, xưng sách ấy có quyền cao-cả, rằng: «Nếu các người tin Môi-se, cũng sẽ tin ta, bởi ấy là về ta mà người đã chép.»¹ Ngài lại xưng pho sách đó có chép về Đấng Tạo-hóa, là Đức Chúa Trời thuần-nhứt, công-bình, thánh-khiết, nhân-từ, hay lấy sự biết trước mà cai-trị thế-gian, và lo riêng cho mỗi một người, — các lẽ ấy đều là thật cả.

Đấng Christ không những đoán-quyết các điều truyền trong Cựu-Uớc là thật, mà lại cũng thêm ý làm cho đầy-đủ nữa. “Cựu-Uớc” xưng Đức Chúa Trời là Đấng vô-sở-bất-năng, vô-sở-bất-tri, vô-sở-bất-tại. Trong thời-kỳ mới,² Đức Chúa Jêsus xưng Đức Chúa Trời là Đấng yêu-thương, đầy lòng nhân-từ, thương-xót muôn loài; là

(1) Giảng 5 : 46. (2) Trước giảng-sanh là thời-kỳ phục-tùng lẽ-luật; sau giảng-sanh là thời-kỳ chịu ơn Đức Chúa Jêsus, tức là thời-kỳ mới.

Cha trên trời tìm cách cứu-chuộc loài người; cùng gọi người ta, khi qua đời đoạn, lên thiên-đàng hưởng phần vinh-hiến mừng-rỡ của Ngài. Đấng Christ đã phán rằng: «Đức Chúa Trời yêu-thương thế-gian, đến nỗi đã ban Con một của Ngài, hầu cho hễ ai tin Con ấy không bị hư-mất mà được sự sống đời đời.»¹ Khi Đức Chúa Jêsus dạy môn-đồ về cách cầu-nguyện, thì dạy xưng Đức Chúa Trời là *Cha mình*.

Đức Chúa Jêsus còn thêm một ý nữa, Ngài xưng Đức Chúa Trời là «*Thần*, nên ai thờ-lạy Ngài thì phải lấy tâm-thần và lễ thật mà thờ-lạy.»² Đức Chúa Trời là Đấng thiêng-liêng, chỗ nào cũng đều có Ngài, vậy nơi nào cũng thờ Ngài được. Đấng ấy không ở đền-thờ bởi tay người làm ra, song lòng người ta chính là đền-thờ của Ngài, và sự thờ-phượng thật là sự thiêng-liêng. Cho nên chúng ta không ngại đến gần Ngài, song hãy lấy lòng vững-bền «hầu cho được thương-xót và tìm được ơn để giúp chúng ta trong thì-giờ có cần-dùng.»³

Đấng Christ dạy về chính mình Ngài

Đức Chúa Jêsus-Christ đã giảng xuống thế-gian này để làm chứng về sự thật. Ngài tự xưng là Con người, giống như người ta, chỉ khác một điều là không có tội-lỗi.

Ngài đã sanh ra làm người bần-tiện lắm, cho nên có nhiều người không nhìn-nhận Ngài, khinh-dể và ghen-ghét Ngài; Ngài chung làm một với loài người trong mọi sự yếu-đuối đau-dớn. Ngài khóc-lóc bên mồ bạn mình là La-xa-rơ, bị những người đồng-hương chê-bỏ, bị một người môn-đồ phản, và phải chịu chết cách sỉ-nhục không xứng-dáng. Song le trong mọi cảnh-ngộ rất khổ-nhục, rất tức-tối, Ngài vẫn là *người toàn-hảo*, nghĩa là người trọn-lành đẹp lòng Đức Chúa Trời. Ngài có phán

(1) Giăng 3 : 16. (2) Giăng 4 : 24. (3) Hê-bơ-rơ 4 : 16.

vâng-theo hay bội-ngịch Đức Chúa Trời, nhận lấy hay chê-bỏ lời phán của Ngài; nhưng phải chịu báo-ứng về việc mình đã làm. Vì loài người lạm-dụng quyền tự-do, bội-ngịch Đức Chúa Trời, chê-bỏ lời phán Ngài, nên phải hư-mất. Chúa đã phán thật rằng: «Các người chẳng khứng đến cùng ta cho được sự sống..... người ta ưa sự tối-tăm hơn sự sáng.»¹ Ấy là cơ Đức Chúa Trời phải đoán-phạt.

Loài người đắm-đuối trong tội-lỗi, đến nỗi không có thể tự cứu lấy mình. Ông Phao-lô đã nói rằng: «Chúng nó đều sai-lạc cả, thấy cùng nhau ra vô-ích; chẳng có một người làm đều lành, dầu một người cũng không.»² Đấng Christ cùng các sứ-dồ đều làm chứng về lẽ đó. Ước chừng mỗi tờ trong Kinh Tân-Uớc cũng tỏ ý như vậy. Cơ-khổ thay! về phần linh-hồn loài người nguy-hiểm là dường nào!

Sự rỗi linh-hồn

Loài người tìm phương nào để được rỗi? Câu hỏi đó hệ-trọng lắm, theo ý Kinh-Thánh rằng: «Người nào nếu được cả thiên-hạ mà mất linh-hồn mình, thì có ích gì? Vậy thì người lấy chi mà đổi linh-hồn mình lại?»³

May đâu! Đấng Christ đáp lại được lời này rất hay: «Đức Chúa Trời yêu-thương thế-gian, đến nỗi đã ban Con một của Ngài, hầu cho hễ ai tin Con ấy không bị hư-mất mà được sự sống đời đời.»⁴ Chúa đãi sự rỗi cho mọi người, muốn mọi người nhận lấy, như Đấng Christ diễn rõ-ràng trong thí-dụ về tiệc yến.⁵

Chẳng những Chúa muốn, mà Chúa cũng đã tự mình làm việc rỗi rỗi. Vì loài người không thể tự mình vượt khỏi kiếp khốn-nạn hư-nát, Đức Chúa Jêsus mới lia-bỏ

(1) Giăng 3 : 19. (2) Rô-ma 3 : 12. (3) Ma-thi-ơ 16 : 26. (4) Giăng 3 : 16. (5) Luca 14 : 16.

phải có những công-đức.¹ Việc ấy quan-hệ với lòng người cũng như trái với cây, xem trái thì biết cây thể nào. Đức Chúa Jêsus đã phán rằng: «Ta là gốc nho, các người là nhánh. Ai cứ ở trong ta và ta trong họ, thì sanh ra lắm trái.»² Lại rằng: «Kẻ nào tin ta, cũng sẽ làm việc ta làm.»³ Vậy, có đức-tin mới có công-đức thật, không bao giờ ra ngoài lẽ ấy. Ai có đức-tin được Đức Chúa Trời tha tội, thì vui-vẻ dâng mình hầu việc Chúa, và làm các công-đức để tỏ lòng cảm ơn và yêu-mến Chúa.

Đức Thánh-Linh và việc Ngài

Trong đạo Tin-Lành Đức Chúa Jêsus dạy cho biết Đức Chúa Trời có Ba Ngôi, là: *Đức Cha*, Đấng dựng nên trời đất muôn vật; *Đức Con*, Đấng đã làm trọn-vẹn việc rỗi linh-hồn; và *Đức Thánh-Linh*, Đấng cho loài người được hưởng ân-diễn ra bởi sự chết Đấng Christ.

Trong Kinh Cựu-Uớc, các tiên-tri có chép chỉ về Đức Thánh-Linh sẽ đến.⁴ Đức Chúa Jêsus đã hứa sẽ sai Đức Thánh-Linh từ Đức Chúa Cha mà đến cùng các môn-đồ, như Ngài có phán rằng: «Ta đi là ích-lợi cho các người; vì nếu ta không đi, Đấng Yên-ủi sẽ không đến cùng các người đâu; song nếu ta đi thì ta sẽ sai Ngài đến.»⁵ Lại phán: «Ta không để cho các người mồ-côi đâu, ta sẽ đến cùng các người.»⁶ Lời hứa ấy đã được ứng-nghiem: cứ kỳ-hẹn, Đức Thánh-Linh đã giáng xuống.⁷

Đức Thánh-Linh mở lòng người nhận lấy đạo Tin-Lành, soi sáng trong lòng cho biết về tội-lỗi, và cho được có lòng mới; lại «làm chứng cho lòng chúng ta rằng chúng ta là con-cái Đức Chúa Trời.»⁸ Thật vậy, sự hối-cải, sự tin-ngưỡng, sự thành-thánh, đều bởi Đức Thánh-Linh mà

(1) Ê-phê-sô 2 : 10. (2) Giăng 15 : 5. (3) Giăng 14 : 12. (4) Ê-xê-chi-ên 36 : 25-28. (5) Giăng 16 : 7. (6) Giăng 14 : 18. (7) Sứ-đồ 2 : 1-4. (8) Rô-ma 8 : 16.

thánh-giá, các đám rước, các bộ áo của chức tế-lễ, vân vân..... Song xem cả Kinh Tân-Uớc, không thấy chép về các điều đó, nên biết là dối. Xét sử-ký Hội Thiên-Chúa thì lấy làm lạ lắm. Trái đời nọ sang đời kia, các lễ, các lễ, các lời truyền-khẩu trên này lần lần sanh ra, *thêm vào đạo thật của Đấng Christ* mà trở nên sự phải tin theo. Hội ấy phô rằng làm như vậy để sáng lễ đạo ra, nhưng kỳ-thực là làm sai lễ đạo!

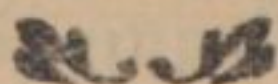
Có ngạn-ngữ rằng: «Sai một ly, đi một dặm.» Thật vậy, Hội Thiên-Chúa ban đầu sai rất ít, sau hóa ra nhiều. Thế-kỷ thứ ba sau khi Đức Chúa Jêsus giáng-sanh, sự sai-lầm mới bắt đầu hiện ra trong Hội-Thánh. Lúc ấy người bôn-đạo các xứ chọn một người có tuổi và thạo việc trong hàng trưởng-lão, hoặc linh-mục, lên làm chủ hội, gọi là *giám-mục*. Song người ấy cũng như các trưởng-lão linh-mục khác, *chớ không có quyền đặc-biệt gì*. Khỏi mấy trăm năm, lần lần các người đó cầm cả quyền Hội-Thánh, nên bây giờ có một ban thầy tế-lễ. Ấy là trái với lẽ thật của đạo Đấng Christ và thói-tục khi mới lập Hội-Thánh.

Ban ấy cai-trị bao nhiêu thì *phẩm-trật* trong Hội-Thánh sanh ra và lớn lên bấy nhiêu. Khi mới đặt ra, chỉ có một giám-mục trong mỗi một nhà-thờ mà thôi. Kế đó, giám-mục trong một xứ lớn trở nên giám-mục cả miền. Các giám-mục thành lớn thì cầm quyền trên giám-mục thành nhỏ. Thời bấy giờ thành Rô-ma như kinh-dô cả thế-gian; các giám-mục thành ấy lần lần tấn-tới, đến nỗi trải qua một thời-kỳ tranh-đấu lâu lắm thì họ trở nên chủ cả Hội-Thánh.

Bởi chức và quyền mình, đảng thầy tế-lễ đã được cai-trị Hội-Thánh thay vì Đấng Christ. Đảng ấy càng thanh lên và được quyền thì càng lìa xa đạo Chúa.

Khi vua nước Rô-ma là *Constantin* lập đạo Chúa làm

xứng-dáng với danh người có đạo Đấng Christ, và tỏ lòng trung-tín với Đấng làm Chúa-Tể trong Hội-Thánh.

Lời cầu-nguyện

Lạy thiên-địa Chơn-Chúa! Đội ơn Chúa đã ban Đức Chúa Jêsus cho nhơn-loại, để làm nguồn tinh-túy đạo Tin-Lành. Chúng tôi đã tiêm-tâm nghiên-cứu đạo Chúa, nên phải ca-tụng về đức toàn-tri toàn-năng của Ngài.

Nài-xin Chúa gần cùng chúng tôi mãi, gìn-giữ chúng tôi trong mọi điều lòng lo, miệng nói, mình làm, kéo sa chước cám-dỗ mà mất tinh-túy đạo thật. Nài-xin Chúa khải-phát tri-năng cho chúng tôi biết phân-biệt chơn giả về đạo Ngài. Nài-xin Đức Thánh-Linh ngự trong lòng chúng tôi, hầu cho tận tâm ái Chúa, ái nhơn như kỉ! Nhơn công-lao Đức Chúa Jêsus mà cầu-nguyện. A-men!

